

Vaccinatiegraad Nationaal Programma Grieppreventie 2023: monitor in het kort

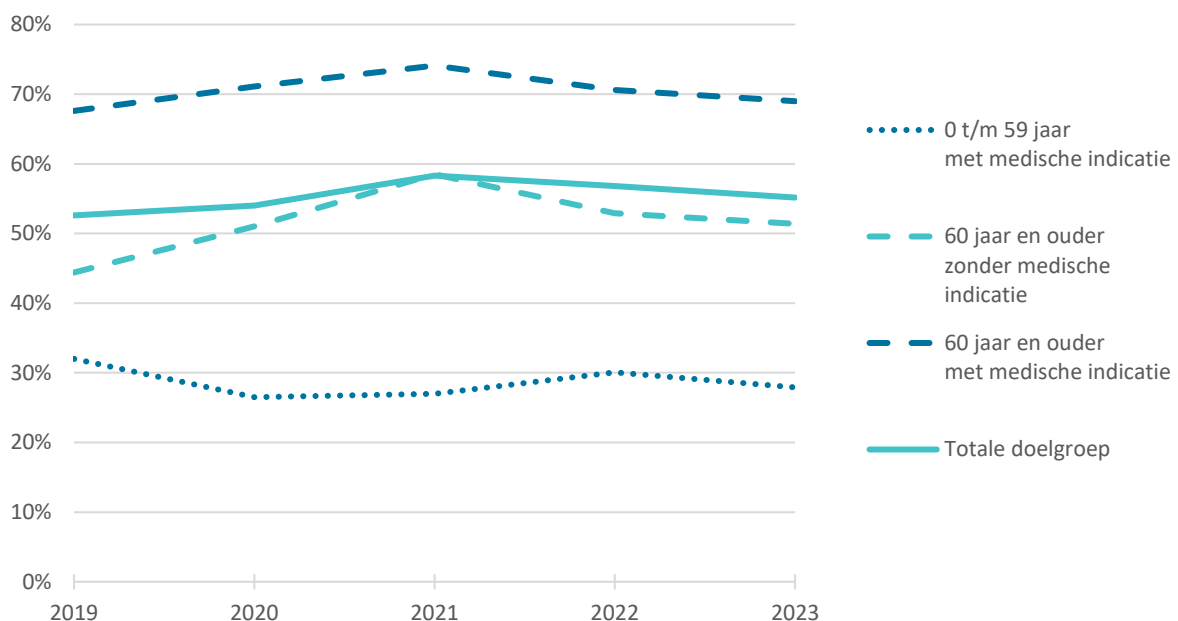
Claudia Laarman, Marianne Heins, Bart Knottnerus, Foekje Stelma, Mariëtte Hooiveld

In Nederland bestaat sinds 1997 het Nationaal Programma Grieppreventie (NPG). Jaarlijks worden mensen die een verhoogd risico lopen op het krijgen van complicaties door een influenza-infectie (griep) vanwege een hogere leeftijd of bepaalde aandoeningen, uitgenodigd voor griepvaccinatie. Hiervan werd in 2023 55,2% gevaccineerd.

In 2023 liet 55,2% van de mensen die werden uitgenodigd voor de griepriek zich vaccineren. Dat percentage was lager dan in 2022, toen 56,8% zich liet vaccineren, maar wel weer hoger dan in de jaren 2018 t/m 2020. Nadat er jarenlang sprake was van een daling in de vaccinatiegraad, was er sinds 2018 sprake van een stijgende trend, maar sinds 2022 daalt de vaccinatiegraad weer licht.

Bij de vergelijking met voorgaande jaren moet rekening worden gehouden met veranderingen in de criteria voor een medische indicatie voor griepvaccinatie. Deze veranderingen zijn vooral van invloed op de groep jonger dan 60 jaar, omdat zij geen indicatie op basis van hun leeftijd hebben.

Figuur 1. Griepvaccinatiegraad naar leeftijd en wel/geen medische indicatie*, 2019-2023

* In 2020 en 2022 zijn er wijzigingen geweest in de medische indicatiestelling voor griepvaccinatie.

Tabel 1 Omvang en griepvaccinatiegraad binnen de doelgroep, naar leeftijd en medische indicatie, 2023

Leeftijdsgroep	Omvang (% van totale populatie)	Gevaccineerd (% van groep)
0 t/m 59 jaar met medische indicatie	6,9	27,9
60 jaar en ouder	29,1	59,7
<i>Zonder medische indicatie</i>	<i>15,4</i>	<i>51,4</i>
<i>Met medische indicatie</i>	<i>13,7</i>	<i>69,0</i>
Totale doelgroep	37,2	55,2

Tabel 2 Omvang en griepvaccinatiegraad naar specifieke medische indicatie, 2023

Medische indicatie	Omvang (% van totale populatie)	Gevaccineerd (% van groep)
Chronische stoornis hartfunctie	7,0	63,9
Afwijkingen luchtwegen	4,9	57,1
Diabetes mellitus	6,2	61,2
Verminderde weerstand	3,9	51,9
Chronische nierinsufficiëntie	2,4	69,5
Neurologische/neuromusculaire aandoeningen	2,6	54,3
Hiv	0,1	40,0
Dementie	0,5	69,3
Verstandelijke beperking	0,3	25,3
Morbide obesitas (BMI ≥ 40)	0,8	43,4

Over de Monitor Nationaal Programma Grieppreventie

Griep of influenza, dat wil zeggen een infectie met het influenzavirus, is een veelvoorkomende besmettelijke infectie van de luchtwegen. Bij gezonde personen is influenza meestal een kortdurende infectie die binnen één a twee weken vanzelf overgaat. Voor mensen die kwetsbaar zijn voor complicaties door influenza vanwege een hogere leeftijd of bepaalde aandoeningen (zoals diabetes, een hart-, long – of nierziekte of een verminderde weerstand) kan een infectie met het influenzavirus ernstige gevolgen hebben. De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) schrijft daarom voor om kwetsbare groepen jaarlijks te vaccineren. Na vaccinatie is de kans dat iemand influenza krijgt kleiner en als iemand toch influenza krijgt, verloopt de ziekte meestal milder en is de kans op complicaties kleiner. In Nederland bestaat sinds 1997 het Nationaal Programma Grieppreventie (NPG). Jaarlijks worden groepen met een verhoogd risico op complicaties door influenza door hun huisarts of instellingsarts uitgenodigd voor griepvaccinatie. Het gaat hierbij om alle mensen van 60 jaar en ouder en mensen met bepaalde aandoeningen. Met de jaarlijkse monitor griepvaccinatie kan het aantal mensen dat gevaccineerd is bij de huisarts (de vaccinatiegraad) gevolgd worden. De Europese Unie heeft in 2009 als doel gesteld om een vaccinatiegraad van 75% te halen bij ouderen en zo mogelijk ook bij mensen met een medische indicatie.

Meer weten

Het Nivel levert de kennis om de gezondheidszorg in Nederland beter te maken. Dat doen we met hoogwaardig, betrouwbaar en onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek naar thema's met een groot maatschappelijk belang. 'Kennis voor betere zorg' is onze missie. Meer informatie is te vinden in het rapport: [Monitor Vaccinatiegraad Nationaal Programma Grieppreventie \(NPG\) 2023](#). Alle onderzoeken publiceert het Nivel openbaar. U vindt deze publicatie en alle andere Nivel-publicaties op www.nivel.nl/publicaties.

Titelgegevens van deze publicatie

De gegevens uit deze publicatie mogen met de volgende bronvermelding worden gebruikt: Laarman C, Heins M, Knottnerus B, Stelma F, Hooiveld M. Vaccinatiegraad Nationaal Programma Grieppreventie 2023: monitor in het kort. Utrecht: Nivel, 2024.
